નાં૦ ૮ | બે આના.

દસ્કતશિક્ષક

ગુજરાતી તથા બાળબોધ.

આઠ ભાગમાં;

જેમાં મોટા કદના મુળાક્ષરોથી તે સુંદર નાના અક્ષરો સુધી

આઠ જુદા જુદા કદના અક્ષર

ઘણી સંભાળથી તથા શોભાયમાન રીતે છાપી કહાડેલા છે.

પહેલા પાંચ ભાગોમાં ધ્યાન તથા મેહેનતથી ગોઠવેલા છુટા મોકળ અક્ષરો, તથા મોકળ અક્ષરના શબ્દો તથા વાક્યોની લીટી, ઘુંટવાને માટે ઝાંખા રંગની શાહીથી છાપીછે, અને વચ્ચે વચ્ચે ખાલી લીટી નકલ કરવાને માટે રાખી છે. છઠ્ઠા ભાગમાં મથાળે મુકેલા વાક્યો માત્ર નકલ કરવાની મતલબથી કાળી શાહીથી છાપ્યાં છે. સાતમા તથા આઠમા ભાગમાં દેશી ખાતાં, હિસાબ, વગેરેની તથા ચિઠ્ઠી પત્રીની સમજણ આપીછે.

નાં૦ ૧. ગુજરાતી (મોટા કદના) મુળાક્ષર તથા આંકડા.
નાં૦ ૨. બાળબોધ (મોટા કદના) મુળાક્ષર તથા આંકડા.
નાં૦ ૩. ગુ૦ તથા બા૦ (મધ્યમ કદના) છુટા શબ્દો.
નાં૦ ૪. ગુ૦ તથા બા૦ (મધ્યમ કદના) જોડાક્ષરી શબ્દો.
નાં૦ ૫. ગુ૦ તથા બા૦ (મધ્યમ તથા નાના કદના) વાક્યો.
નાં૦ ૬. ગુ૦ તથા બા૦ (નાના કદના) વાક્યો.
નાં૦ ૭. દેશી ખાતા, હિસાબ વગેરે.
નાં૦ ૮. ચિઠ્ઠી પત્રી, કાગળ વગેરે.

આ ચોપડી હરેકોઈ ચોપડી વેચનારને ત્યાંથી અથવા નીચલે સરનામે લખવાથી મળશે.
આદરજી કાવસજી માસતર.—માલિક તથા પ્રગટ કરનાર.—ધોબીતળાવ—મુંબઈ.

OPINIONS OF EDUCATIONISTS.

"Forwarded to be exhibited at the Bombay Educational Exhibition."—T. B Kirkham, Educational Inspector, C D.

"Very useful and well got up. More elaborate than some new copy-books and copy slips from the publisher in Surat who has issued Departmental copy books hitherto"—E. Giles, Educational Inspector, N D.

"Decidedly superior to any other copy books yet seen. Much better than Mr Nagindass's at present used in Gujrat"—D. E Gunn, B A , Acting Edl Inspector, N D [Kantawalla, Edl. Director, Baroda

"Admirably neat Superior to those used in the Edl Dept"—H D

"Cheap series far superior to any yet published, even to the standard copy-books used in the Edl Dept."—Dalpatram P. Khakkar, Edl. Inspector, Cutch.

"Nicely got up Formations of letters in the majority of cases are what they ought to be"—Rao Bahadur G S Desai, Asst. Edl Inspector, Kathiawar

"I like the general got up and the formation of letters"—The Hon'ble Justice K. T Telang, M. A., LL. B

"The shape of the letters is good—Nicely printed"—Rao Bahadur Shanker P Pandit M A Oriental Translator to Government

"Superior to those now in use in the Vernacular schools"—Jagjivandass ...urandass, late First Class Magistrate and Sessions Judge, Surat.

"I should be delighted to hear of the introduction of such a useful book in ...hools throughout Gujarashtra"—Kaikhusro Edalji Modi, B A. (of Surat).

"Superior to the copy books now extant Should be introduced in all the ...ools"—Bahmanji B. Modi, M A , Chairman, School Committee Broach

"Excellently got up. Neatness unsurpassable and shape of the letters ...y accurate Best model for boys and girls."—Kalabhai Lallubhai, ...man, School Board, Surat

...ell adapted t... the requirements of our school-boys The formation ...ers is very excellent"—Javerilal U. Yajnik.

...cellent specimens of Gujarati writing."—V. A Modak, B A , Princi... ...hinstone High School [pal, Gujarat College

...y valuable and useful."—Jamshedji A. Dalal, M.A., LL.B , Princi-

...or to the Departmental copy books at present in use in Surat ... letters are quite a success."—A S Jarvis, Principal, Mission ...ol, Surat [W. Beatty, B.A , I P Mission, Surat

...Shikshak ought to be introduced into all Vernacular Schools."—

...nt in design and of very great use."—Edalji D. Talati, B A. ...pal, E...phinstone High School.

...ble"—D N. Wadia, M A , Principal, Sir J J P. B. Institution,

...school manager may advantageously give a fair trial to this ...es"—Professor Manilal N Dvivedi, B A., Bhavnagar College

...anything we have yet in the language Creditable in the ...r"—Navalram Laxmiram, Principal, Training College, Rajkot

...or Daskat Shikshak simply excellent and decidedly superior ...opy books I wonder how it pays you to sell ... cheap."—...B A , Head Master, Surat High School

"Remarkably well got up Vastly superior to copy books now in us... Sure to effect a marked improvement"—Ibrahim M. Sayani, B A , Hea... Master, Nadiad High School

"Really serviceable General get up and execution very neat and careful"—Hormusji Jehangir Proprietary School, Bombay.

"Suited to the requirements of Gujarati Standards"—Manekji B Cooper, Fort High School, Bombay

"Well graduated and carefully arranged; vast improvement on any thing we have seen before The style and arrangement are worthy of com... mendation, and the execution is highly creditable"—B C Sanjana an... N K Nanji, Chandanwadi High School, Bombay

"A great improvement on the old ones Arrangement admirable"—Framji B Master, B A , Bombay High School [Mansukhram Suryaram

"Well got up Well suited and useful and deserve great support"

"Supply a long felt desideratum Prices are reasonable"—Ranchhod... bhai Udayram, Naib Dewan, Cutch

"Should be introduced in schools, supply the want of a good guide ... handwriting perfectly well."—Rao Bahadur Bholanath Sarabhai [B A. LL B

"Supplies a long felt want A good original"—Nagindas T Marphatia,

"Very neat and well suited for schools The letters are well shaped"—Lalshanker Umiashanker Pravadi, Subordinate Judge, Veerumgam

"Nicely got up Systematic and correct formations of letters Beautiful arrangement"—Mansukhlal M. Munshi B A , LL B., Solicitor, High Court

"Sure to supply a long felt want Executed with remarkable neatness"—Gokaldas K Parekh, B A., LL B , late Dy Edl Inspector Bombay

"Nicely designed The regularity of gradation and the arrangement of letters with regard to their simplicity and similarity are very skilful Far superior to those in use at present"—S S Nadkarni B A , late Dy Edl Inspector, Marathi Schools, Bombay

"Excellent copy books The skilful designs and the admirable execution reflect great credit The price is very low"—C. H Pandya, B A , late Dy Edl Inspector, Gujrati Schools, Bombay

"Their systematic arrangement leads the child to habits of regularity and accuracy."—V N. Desai, B A , Deputy Educational Inspector, Gujarati Schools, Bombay

"Superior to any I have seen. Excellently got up and immensely useful."—G B Laghate, B A , Deputy Educational Inspector, Marathi Schools, Bombay. [Inspector, Broach

"Superior to the existing copy-books or slips"—G G Shastry, Dy. Ed...

"Very useful Excels all the specimens hitherto published"—M... Javeri, Dy. Edl Inspector, Surat [Ahmedabad

"A good guide to school-boys"—M. R. Vakil, Dy Edl. Inspector...

"Superior to those in use in Gujarat"—M. B Desai, Dy Edl Inspector Panch Mahals

"Admirable design for the safe guidance of children."—K. B. Kaujia... B.A., Educational Inspector, Bhooj.

૪૫૩૫

સરનામા.

ઈ. જાઈલ્સ, એસ્કવાયર,
એડ્યુકેશનલ ઈન્સ્પેક્ટર, ઉ. વિ.
અમદાવાદ.

દિવાન બહાદુર,
મણીભાઈ જશભાઈ,
વડોદરા રાજ્યના દિવાન.
વડોદરા.

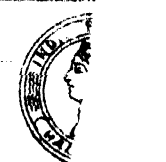
ખાનબહાદુર,
દોરાબજી પદમજી
ઠે૦ ભવાની પેઠ,
પુણા.

રા.રા. રણછોડભાઈ ઉદયરામ,
કચ્છ રાજ્યના નાયબ દિવાન.
ભૂજ.

મુંબઈ, તા. ૧૦મી જાનેવારી ૧૮૯૦.

મેહેરબાન માસ્તરસાહેબ પેસ્તનજી,

જત આજ દિને મારા મામાની દીકરી-
ની નવજોતની ક્રિયા થનાર હોવાથી મારાં માબા-
પ સાથે વાડીએ જવાનું છે, માટે આજનો દહાડો
મારાથી નિશાળે આવવાનું બનશે નહીંજી. મારી
ક દિવસની ગેરહાજરી આપ દરગુજર કરશો,
ર હાજરી પત્રકમાં મારી રજા માંડશો એવી આ-
રાખું છું. આવતી કાલે હું જરૂર હાજર રહી-
મેન અરજ.

લી. આપનો તાબેદાર શિષ્ય,
કેખુશરૂ કુંવરજી કાત્રક.

પેસ્તનજી પોંચાજી પટેલ,
ગુજરાતી શાળાના વડા શિક્ષક,
ગિરગામ.

મુંબઈ, તા. ૨૨મી માર્ચ ૧૮૯૦

મેહેરબાન બાઈસાહેબ જરબાઈ,

જત લખવાને ઘણી દલગીર છું કે મારાં માતાજીની તેમજ મારા ન્હાના ભાઈની તબિયત નાદુરસ્ત હોવાને લીધે મારાથી આજ રોજે નિશાળે હાજર થઈ શકાશે નહીં, માટે મારી ગેરહાજરી માફ કરવીજી. એમની તબિયત જો જલદી સુધરશે નહીં તો કદાચ બીજા બે ત્રણ દિવસ મારાથી નિશાળે હાજર નહીં રેહેવાય તો તે દરગુજર કરશોજી. એજ વિનંતિ.

લી૦ તમારી સદાની તાબેદાર શિષ્યા,

માણેકબાઈ મન્ચેરજી મેહેતા.

બાઈ જરબાઈ જીવણજી બબુલી,

આદરજી માસ્તરની સ્કુલ,

ધોબીતળાવ.

મુંબઈ, તા. ૧૦મી જાનેવારી ૧૮૯૦.

પ્યારા ભાઈ ડોસાભાઈ

જત ભાઈજીને લખવાનું કે આજ રોજે મને નવજોતની ક્રિયામાં સામેલ થવાનું હોવાને લીધે મારાથી નિશાળે આવવાનું બનશે નહીં, માટે તમારી અંકગણિતની ચોપડી આ ચિઠ્ઠી લાવનાર માણસ સાથે પાછી મોકલી છે તે લેજો, બીજું, ભાઈજીને તસ્દી આપું છું કે આવતી કાલ સારૂં દરમ્યાન માસ્તરસાહેબ જે પાઠ કરવા આપે, તે કાલે સવારના પોહોરમાં તમારા માણસ સાથે લખી મોકલવાની મેહેરબાની કરશો તો તમારો મારા ઉપર મોટો ઉપકાર થશે એજ અરજ.

લી૦ તમારૂં ભલું ઈચ્છનાર મિત્ર,

કેખુશરૂ કુંવરજી કાત્રક.

સાહેબ

ડોસાભાઈ દીનશા દાવર,

કરેલવાડી.

મુંબઈ, તા. ૨૫મી માર્ચ ૧૮૯૦.

વાહાલી બેહેન મેહેરાં,

મારાં મેહેરબાન માતાજીની માંદગીના સબબથી ચાર દિવસ સુધી મને નિશાળેથી ગેરહાજર રેહેવું પડ્યું, તેથી વર્ગમાં અભ્યાસ કેટલો થયો છે તેની મને કશી ખબર પડી નથી. હાલ મારાં માયજીને સેહેજ ફેર પડ્યો છે, એટલે આવતી કાલે હું નિશાળે હાજર થઈશ; પણ આવતી કાલે કીયા પાઠ છે તે હું જાણતી નથી માટે મેહેરબાની કરીને આ ચિઠ્ઠી લાવનાર આયા સાથે તે પાઠો લખી મોકલશો તો ગરીબ બેહેન ઉપર તમારો મોટો ઉપકાર થશે. તસ્દી આપુંછું તે માફ કરશો. ઘર મધે તમારાં માતાજીને તથા બેહેનોને મારી અને મારાં માયજીની દુવા કેહેજો.

લી० તમારી દુવાગીર બેહેન,

માણેકબાઈ મન્ચેરજી મેહેતા.

મુંબઈ, તા.૨૫મી માર્ચ ૧૮૯૦.

પ્યારી બેહેન માણેકબાઈ,

તમારાં માતાજીની માંદગી વિષે વાંચીને હું ઘણી દલગીર થઈ છું; પણ પરવરદેગારની મેહેરબાનીથી હાલ ફેર પડ્યો છે તે જાણી ખુશી છું. બેહેન તમો નિશાળેથી કોઈ દહાડો ગેરહાજર રહો નહીં, એટલે તમારી આટલા દિવસની ગેરહાજરીથી મને તેમજ તમારી બીજી બેહેનપણીઓને પહેલાં તો ઘણું નવાઈ જેવું લાગ્યું; પણ આજ રોજે હમો સર્વના મનમાં ફિકર ઉત્પન્ન થવા માંડી કે રખેને તમો માંદગીને બીછાને પડ્યાં હોય; એવી ચિંતાને લીધે આજે નિશાળેથી આવ્યા પછી હું તમારે ઘેર આવવાની તૈયારી કરતી હતી. તેટલામાં તમારી ચિઠ્ઠી મને મળી ને મારા મનને શાન્તિ થઈ. બેહેન મને પૂરી ખાત્રી છે કે તમોએ તમારાં માતાજીની સારી રીતે બરદાસ્ત કીધી હશેજ, કારણ કે તમો તો સારી પેઠે જાણો છો કે આપણાં માબાપનાં આપણે કેટલાં બધાં આભારી છીએ. તેઓએ આપણને ઉછેરવામાં અને આપણને સારો બોધ દેવામાં જે શ્રમ કર્યો છે તેનો પૂરેપૂરો બદલો તો આપણાથી વાળી શકાવાનો નથી; પણ આ વખતે તન અને મનથી તેમની બરદાસ્ત ચાકરી કરીને આપણી થોડી પણ ફરજ બજાવવી આપણો ધર્મ છે.

બેહેન તમારી ચિઠ્ઠીમાં જણાવેલી ઈચ્છા મુજબ આવતી કાલના પાઠ મેં લખી લ્યા છે. વળી તમને જણાવવાની રજા લઉં છું કે આવતે અઠવાડીએ આપણા વર્ગની પરીક્ષા થવાની છે. ઘર મધે તમારાં માતાજીને તથા તમારાં બેહેનોને મારી દુવા કહી તમો બેહેના કબુલ કરશોજી.

સી૰ તમારી સદાની વાહાલી મિત્ર,

મેહેરબાઈ માણેકજી મોદી.

ચિઠ્ઠીનો જવાબ.

હાઈસ્કુલ, મુંબઈ.
તા૦ ૧૦ મી જાનેવારી ૧૮૯૧.

શેઠ બેજનજી જમનજી બારીઆ,
ખેતવાડી મેન રોડ.

સાહેબ,

ગયાં વર્ષનો તમારા જહાંગીરના અભ્યાસનો રીપોર્ટ મોકલી આપતાં દિલગીરી સહિત જણાવવાની રજા લઉંછું કે એમના અભ્યાસથી તેમજ એમની રીતભાતથી હું સંતોષ પામ્યો નથી. એમની પરીક્ષામાં મેળવેલી 'માર્ક' ઉપરથી આપ જોશો કે એમણે કોઈ પણ રીતે સારો દેખાવ કર્યો નથી; અને તેથી જો કે એમના વર્ગમાંથી ૨૫ છોકરાને વર્ગ ચઢાવવામાં આવ્યા તોપણ એમને રાખવા પડ્યા છે. વળી વધારે દિલગીરીની તો એ વાત છે કે એમના વર્ગના શિક્ષકને વારંવાર એમની ફરીઆદ મારી આગળ કરવી પડી છે. વર્ગમાં મુદલ ધ્યાન ન આપવા માટે તથા શિક્ષકની સામા થવાને માટે મને એમને કેટલીક વાર શિક્ષા કરવી પડી છે. આપને એ બાબદ લખી જણાવવામાં મારી મુખ્ય મતલબ એ છે કે આપ એમને ઘેર શીખામણની બે વાત કહેશો તો એમના મન ઉપર સારી અસર થશે. મારા વિચાર મુજબ ખરી કેળવણી નિશાળ કરતાં માબાપઉપર વધારે મોટો આધાર રાખે છે, અને તેટલા માટે આપને તસ્દી આપી છે, તે માફ કરશો. એજ વિનંતિ.

લી૦ આપનો નમ્ર સેવક,
મગનલાલ માણેકલાલ,
વડો શિક્ષક.

શિક્ષકનો રિપોર્ટ.

મુંબઈ તા. ૧૨મી જુલાઈ ૧૮૯૦.

વાહાલી બેહેન પીરોજા,

આવતી કાલે (રવિવારે) મારા ન્હાના ભાઈ કાવસની સાલગરી મહાલક્ષમી અમારા બંગલામાં થવાની છે, માટે તમે સવારથી ત્યાં જરૂર પધારી તમારાં મુબારક પગલાંથી અમારી ગરીબની ઝુંપડી પવિત્ર કરવાની કૃપા કરજો. હમો સરવે ઘેરનાંજ છઈએ, પારકું કોઈ નથી, સેહેજ જણાવું છું. તમો કાલે સવારના ક્યા[illegible]તૈયાર થશો તે વખત મને લખી જણાવવાનું મેહેરબાની કરજો; હું તમને લેવા આવીશ. [illegible]રાં માયજીએ પણ તમારાં માતાજી પર [illegible] છે, ને મારા તરફથી પણ તેમને પગે લા[illegible] કેહેજો કે તમને જરૂર રજા આપીને અ[illegible] ઉપર ઉપકાર કરે. આશા રાખું છું કે તમા[illegible]વાબ મને નાઉમેદ કરશો નહીં.

લી. તમારી વાહાલી મિત્ર,

શીરીનબાઈ શાપુરજી શેઠના.

મુંબઈ તા. ૧૨ મી જુલાઈ ૧૮૯૦.

પ્યારી બેહેન શીરીન,

તમારી મેહેરબાની ભરેલી ચિઠ્ઠી વાંચીને મને ઘણો આનંદ ઉપજ્યો છે. મુજસરખી ગરીબ મિત્રને તમો આવે પ્રસંગે યાદ કરોછો તેથી મારાઉપર તમારો તેમજ તમારાં માતાજીનો ભારે ઉપકાર થયોછે. તમારી મોહોબત ભરેલી ચિઠ્ઠીના ઉત્તરમાં જણાવવાને ખુશી છું, કે મારાં માયજીએ તમારૂં આમંત્રણ કબુલ રાખવાને મને ફરમાવ્યું છે; અને હું મોટી ખુશી-સાથ કાલે સવારના સાત વાગે તૈયાર થઈને તમો બેહેનની રાહ જોઈશ. તમને મને લેવા આવવા માટે તસ્દી પડશે તે માફ કરજો; અને ગરીબ બેહેન પર સદા એવીજ માયા રાખતાં રહેજો. મારાં માયજી પણ સાંજ સુધીમાં તમારાં માતાજીનાં પત્રનો ઉત્તર વાળશે, તેટલાં આ ઉત્તર માન્ય કરશો એવી આશા છે.

લી॰ તમારી સદાની દિલદાર મિત્ર,

પીરોજબાઈ પાલનજી પાદશાહ.

સુરત, તા. ૨૪મી ડીસેમ્બર ૧૮૯૦.

પ્રિય ભાઈ ગુલાબદાસ

જત લખવાને ઘણો ખુશી છું કે મારા ભાઈ ડાહ્યાભાઈનાં શુભલગ્ન માગસર વદ ૩ ને સોમવાર, તા. ૨૯મી ડીસેમ્બરને દિને થનાર છે, માટે બે દિવસ આગમજથી સુરત મધે નાણાવટમાં આવેલાં અમારા ઘરમાં જરૂર પધારવાની કૃપા કરશો તો મારા ઉપર ભારે ઉપકાર થશે. ..લ નિશાળ તો બંધ છે, એટલે તમને મુંબઈ ..ડવાને કશી અડચણ હોવી જોઈએ નહીં. ત..રા પિતાજીની ઉપર પણ મારા પિતાજીએ ..ળ લખ્યો છે, ને મારા તરફથી પણ તમને ..ગ્રહ કરી કેહેશો કે તમને રજા આપે. ત.. મુંબઈથી ક્યારે નિકળશો તે મને લખી ..વજો હું તમને સ્ટેશનપર લેવા આવીશ. ..ળ ઉઘડતાં પેહેલાં આપણે સાથે મુંબઈ ..ફરીશું. જવાબ તાકીદે લખજો.

લી. તમારો હિતેચ્છુ,

..ગનભાઈ છબીલદાસના યથાયોગ્ય વાંચજો

મુંબઈ, તા.૨૬મી ડીસેમ્બર ૧૮૯૦

પ્રિય મિત્ર છગનભાઈ,

તમારો ચાલતા મહીનાની તા.૨૪મીનો લખેલો મેહેરબાની ભરેલો પત્ર ગઈ કાલનો મળ્યો છે, અને તે વાંચ્યાથી આનંદ થયો છે, તમો મારા જેવા ગરીબ મિત્રને આવે શુભ પ્રસંગે યાદ કરોછો તેથી મારા ઉપર ઉપકાર થયો છે. મુંબઈ છોડી થોડા દિવસ બાહાર જવાનો પ્રસંગ વારંવાર આવતો નથી માટે તમારૂં તેડું હું મોટી ખુશીસાથે કબુલ રાખતે; પણ જણાવવાને દિલગીર છું કે મારા પિતાજીની દેહ હાલ ઘણી લથડતી ચાલી છે; ને માંદગી દિન પર દિન વધતી જાયછે. તેથી આ વખતે તમારાં આમંત્રણને માન આપી શકાતું નથી માટે હાથ જોડી માફ માગુંછું. તમો મુંબઈ પધારો ત્યારે લખી જણાવવાની કૃપા કરજો. એજ વિનંતિ.

લી૦ તમારો શુભેચ્છક,

ગુલાબદાસ ગોરધનદાસના

જેગોપાળ વાંચજો.

ગગનસંગમ, ગિરનાર તાલુકો,
તા. ૩૦મી નવેમ્બર સને ૧૮૯૦.

નેક નામ વાહાલાં માતાજી ગુલનાર,

આજ ઘણેક દિવસે કાગળ લખું છું, તેથી તમારૂં દીલ ખચીત દુખ્યું હશે. અને તે માટે હું ઘણો દલગીર છું, ને માફી ચાહું છું. કામને સબબ ચાર અઠવાડિયાં સુધી મને એવે એવે ઠેકાણે રખડવું પડ્યું હતું કે જ્યાં ટપાલ આફીસ હોયજ નહીં, અને તેથીજ માત્ર કાગળની ઢીલ થઈ. તમારા સ્વભાવની નરમાસ, તમારા વચનની મધુરતા, તમારો ખરાં જીગરનો પ્યાર, અને એવાજ તમારી અનેક મેહેરબાનગીઓની યાદનો અસરકારક ઝળકાર મારાં મનઉપર એટલો વારંવાર થયા કરે છે કે, તમારી પર કાગળ લખવાને એક બે દિવસ પણ હું ચુકું એ કેમ બને? થોડા દિવસમાં હું તમને આવી મળવાની ઉમેદ રાખું છું, તેથી મારાં દિલમાં કોઈ નવી તેની ખુશી અને ઉલટ પેદા થઈ છે, જેથી આગળ કરતાં હાલ હું બેવડું કામ કરવાને સામર્થ્યવાન થયો છું. હમણા મને કોઈ મળવા આવ્યું છે, માટે વધુ લખી શકતો નથી. કામકાજ સંબંધી પણ તમારી પર લખવાનું રહી ગયું છે તે આવતી કાલના પત્રમાં લખીશ. તમારી ખુશીના સમાચાર લખજોજી.

લી॰ હું છું,
તમારો તાબેદાર અને હેશાનમંદ બેટો
શાવકશા.

સાધારણ પત્ર.

મુંબઈ, તા. ૧૭ મી એપ્રિલ ૧૮૯૦.

શેઠો કાવસજી દાદાભાઈ મોદીની કુંપની,

મેડો સ્ટ્રીટ, કોટ, મુંબઈ.

સાહેબો,

જત હું નીચે સહી કરનાર નમનતાઈ સાથે અરજ ગુજારૂં છું કે તમો સાહેબોની પેહેડીમાં હાલ કેશિયરની એક જગા ખાલી પડી છે તે મને આપવાની મેહેરબાની કરશો તો તમો સાહેબોનો મારા ઉપર ભારે ઉપકાર થશેજી. મેં પાંચ વર્ષ સુધી શ્રી હોંગકોંગ મધે શેઠો કાસમભાઈ કરમાલીની કુંપનીમાં નોકરી કરી હતી, પણ મારી તબિયત નાદુરસ્ત ચાલવાના સબબથી મને તે નોકરી છોડવી પડી. એ શેઠોની પેહેડી પર શરાફ તરીકે મેં કેવી રીતે કામ કીધું હતું તે વિષે આ અરજી સાથે બીડેલાં તેમના ખાતરીપત્ર ઉપરથી તમો સાહેબો વાકેફ થશો. તમો સાહેબોને રૂપીઆ ૩૦૦૦) સુધીની જામીનગીરી આપવાને હું તૈયાર છું, ને ખાતરી આપુંછું કે મારી ફરજ બજાવવામાં હું તમો સાહેબોને કોઈ પણ રીતે નારાજ થવાનું કારણ આપીશ નહીં. સેવટે આશા રાખુંછું કે તમો સાહેબો મારી અરજ સ્વીકારી ઉપર જણાવેલી જગા મને આપવાની કૃપા કરશોજી.

લી॰ તમારો તાબેદાર સેવક,

ગંગાદાસ ગોકળદાસ મેહેતા.

અરજી

શ્રી હોંગકોંગની તા.૧૫મી મે ૧૮૮૮.

આ હમો ખાત્રી પૂર્વક લખી આપીએ છીએ કે મેહેતા ગંગાદાસ ગોકળદાસે અમારી પેહેડીમાં શરાફ તરીકે પાંચ વર્ષ સુધી કામ કર્યું છે, અને નાદુરસ્ત તબિયતને લીધે એમને અમારી નોકરી છોડવાની ફરજ પડી છે. અમો એમનાથી છુટા પડતાં ખરેખર ઘણા દિલગીર છઈએ, કેમ કે એમની પ્રમાણીક અને કાળજી વાલી નોકરીથી અમારી પેહેડીને ઘણો લાભ થયો છે. અમો ખાતરીથી કહી શકીએ છીએ કે મુંબઈની જે કોઈ પેહેડીમાં મેહેતા ગંગાદાસ બંધાશે તો એમના શરાફ તરીકેના અનુભવ અને એમની પ્રમાણીક મેહેનતથી તે પેહેડીને જરૂર લાભ થવાનો.

લી૰ શેઠો કાસમભાઈ કરમાલીની કુંપની

વતી હાજી હાસમ ગુલામહુસેન મેનેજર.

મુંબઈ, તા. ૨૫મી માર્ચ ૧૮૯૦.

મેહેરબાન ભાઈજીસાહેબ,

કાવસજી કેકોબાદ કોહલા, એસ્ક.

જત તમો ભાઈજી સાથ આ ચિઠ્ઠી લાવનાર મારા જુવાન મિત્ર મી૦ જહાંગીર જમશેદજી દલાલની ઓળખાણ કરાવતાં મને ઘણી ખુશી ઉપજે છે. આ મારા મિત્રે હાલ થોડુંક થયું કોલેજનો અભ્યાસ પૂરો કર્યો છે, અને યુનિવરસિટીની પરીક્ષામાં મેળવેલી એમની ફતેહ તમને સારી પેઠે જાણીતી છે. એ ભાઈની મરજી વેપાર ધંધામાં પડવાની છે. વાસ્તે ભાઈજીને તસ્દી આપુંછું કે તમારી પેહેડીમાં એમને તમારા હાથ હેઠળ રાખીને વેપારનો અનુભવ મેળવવાની એમની ઈચ્છા પાર પાડશો. આ અરજ સ્વીકારી એમને તમો બનતી મદદ કરશો તો મારાઉપર તમારો મોટો ઉપકાર થયેલો સમજીશ.

લી૦ તમારો વિશ્વાસુ મિત્ર,

લવજી લીમજીભાઈ લાહેર.

પોતાની બીજી પેહેડીપર લખેલો વેપારીનો કાગળ.

હવાઈ મેહેલ, મુંબઈ.

તા. ૧૫મી ફેબરવારી ૧૮૯૦.

સર જ્યાર્જ ગનશોર્ટની કમ્પની,

૩૫, દાદાભાઈ નવરોજી સ્ટ્રીટ, લંડન.

ગ્રહસ્થો,

ગયા અઠવાડિયાંમાં તમારી ઉપર લખ્યાપછી લગોલગ ત્રણ દિવસ સુધી હિંદુઓના તેહેવાર થકી સર્વ ધંધાનાં મથકો અને કામકાજ બંધ હતું, તેથી આજનો ડાક ઝાઝો જીવ જેવો તમને લાગશે નહીં; તો પણ આપણી પેહેડીએ જે કામ મેળવ્યું છે તે હાલની બજારની થંડી ઉથળપાથળ તરફ નજર કરતાં બહુજ સારૂં છે.

છત્રી—આસરે પાંચ અઠવાડિયાં પછી હલકી છત્રીઓ મંગાવવાની એક મોહોટી ટીપ તમારી પર મોકલી આપવાની આશા રાખું છું.

સફેદ કોરૂં કાપડ—પડેલો માલ વેચી શકાતો નથી. હવેથી હલકો માલ અહીં મોકલવાથી હાથ ઉઠાવો તો ઠીક; તેમાં ચોકસ કરીને ઝાઝી કાંજીવાળું કાપડ તો બીલકુલજ નહીં મોકલવું. કેમ કે અહીંનું બનાવેલું એ રકમનું કાપડ લોક વધારે પસંદ કરે છે.

સાંધણ.

પોતાની બીજી પેઢીપર લખેલો વેપારીનો કાગળ

ત્રાંબું- ચાર દિવસ ઉપર એવી બુમ ચાલી હતી કે આસ્ત્રેલ્યામાં ત્રાંબાની મોટી અખુટ ખાણ નિકળી છે, એ બુમ કયાંથી નિકળી તે ચોકસ જણાયું નથી પણ કાંઈ મતલબસર કોઈ તરફથી તે નિકળી હોવી જોઈએ. એ બુમથી બજારઉપર ખરેખર મજબુત અસર થઈ અને ભાવ ગગડી ગયા; કેમ કે ઘણાક મોટા ત્રાંબાના વેપારી બને તેમ જલદી પોતાનો બને તેટલો જથો વેચવાની અધીરાઈમાં પડ્યા, અને વળી માલ મંગાવવા માટે જે લખાણો કરેલાં તે રદ કરવાના તારો પણ કીધા. એજ સબબથી આપણા ચાર વેપારીઓએ પોતાનાં લખાણો તારની મારફતે રદ કીધાં. પણ એ બુમ વિષે મેં બનતી પક્કી પુછપરછ તારથી તથા બીજી રીતે તુરતજ કરી, અને તે બુમ ઘણું કરીને ખોટી છે, એમ મને જણાતાં વાર એકદમ મેં તમને તાર કીધો કે પેલા સર્વ રદ કરેલાં લખાણોનું ત્રાંબું આપણે હિસાબે ખરીદી અત્રે મોકલી આપવું. વળી મેં અહીં આવતા માસની આખરીએ ઉપાડવાની બોલીથી આશરે દશ લાખ રૂપીઆની ખરીદી કીધી છે. એ સઘળી હીલચાલથી આપણને આસરે બે લાખનો નફો થશે એવી ઉમેદ રાખું છું.

ત્રણેક વેપારીઓ કાંઈ સોદા કરવાને ઉતાવળ કરેછે તેથી હવે વધું લખવાને બનતું નથી, અને કાંઈ જીવ જેવું લખવાનું બાકી રહ્યું નથી. આવતે અઠવાડિયે અગત્યની ત્રણેક બાબદ વિષે લંબાણથી લખીશ.

લી॰ તમારો વિશ્વાસુ
જાન શાર્પ,
સર જ્યાર્જ ગનશોર્ટની કું. વતી.

પોતાની બીજી પેંહેડીપર લખેલો વેપારીનો કાગળ.

સરનામા.

શેઠ ડોસાભાઈ નશરવાનજી વ્હાડીઆ
એમ. એ.
પ્રિન્સિપાલ, સર. જ. જી. પા. બે. ઈન્સ્ટિટયુશન,
મુંબઈ.

રાવસાહેબ
હરગોવનદાસ દ્વારકાદાસ કાંટાવાળા,
કેળવણી ખાતાના ડીરેક્ટર,
વડોદરા.

ખાનસાહેબ
ઈબ્રાહિમ મહમદ સચાની, બી. એ.
હેડમાસ્તર, હાઈસ્કુલ
સુરત.

મી. આદરજી કાવસજી માસ્તર,
ધોબી તળાવ,
મુંબઈ.

૪૫૫૭

નાં૦ ૩ **દસ્કતશિક્ષક** બે આના

ગુજરાતી તથા બાળબોધ.

છ ભાગમાં;

જેમાં મોટા કદના મુળાક્ષરોથી તે સુંદર નાના અક્ષરો સુધી

સાત જુદા જુદા કદના અક્ષર

ઘણી સંભાળથી તથા શોભાયમાન રીતે કોતરાવેલાં

જાડાં ત્રાંબાનાં પતરાં ઊપરથી સફાઈદાર છાપી કહાડેલા છે.

પેહેલા પાંચ ભાગોમાં ધ્યાન તથા મેહેનતથી ગોઠવેલા છુટા પોકળ અક્ષરો, તથા પોકળ અક્ષરના શબ્દો તથા વાક્યોની લીટી, ઘુંટવાને માટે ઝાંખા રંગની શાઈથી છાપીછે, અને વચ્ચે વચ્ચે ખાલી લીટી નકલ કરવાને માટે રાખી છે. છઠા ભાગમાં મથાળે મુકેલાં વાક્યો માત્ર નકલ કરવાની મતલબથી કાળી શાઈથી છાપ્યાં છે.

- નાં૦ ૧. ગુજરાતી (મોટા કદના) મુળાક્ષર તથા આંકડા.
- નાં૦ ૨. બાળબોધ (મોટા કદના) મુળાક્ષર તથા આંકડા.
- નાં૦ ૩. ગુ૦ તથા બા૦ (મધ્યમ કદના) ટુંકા શબ્દો.
- નાં૦ ૪. ગુ૦ તથા બા૦ (મધ્યમ કદના) બેઅક્ષરી શબ્દો.
- નાં૦ ૫. ગુ૦ તથા બા૦ (મધ્યમ તથા નાના કદના) વાક્યો.
- નાં૦ ૬. ગુ૦ તથા બા૦ (નાના કદના) વાક્યો.

આ ચોપડી હરકોઈ ચોપડી વેચનારને ત્યાંથી અથવા નીચલે સરનામે લખવાથી મળશે.

અરદેશર કાવસજી માસ્તર—માલિક તથા પ્રગટ કરનાર.—ધોબીતળાવ—મુંબઈ.

કેળવણી ખાતાનાં વડાએ "દસ્કતશિક્ષક" પસંદ કરી આખા મુંબઈ ઈલાકાની નિશાળોમાં ચલાવવાનો હુકમ કર્યોછે.

OPINIONS OF EDUCATIONISTS.

...ed to be exhibited at the Bombay Educational Exhibition."—...am, Educational Inspector, C.D.

215 ...useful and well got up. More elaborate than some new copy-books ...copy slips from the publisher in Surat who has issued Departmental ...py-books hitherto."—E. Giles, Educational Inspector, N.D.

"Decidedly superior to any other copy-books yet seen. Much better than Mr. Naginlass's at present used in Gujrat."—D. E. Gimi, B.A., Acting Edl. Inspector, N.D. [Kantawalla, Edl. Director, Baroda.

"Admirably neat. Superior to those used in the Edl. Dept."—H. D.

"Cheap series, far superior to any yet published, even to the standard copy-books used in the Edl. Dept."—Dalpatram P. Khakhar, Edl. Inspector, Cutch.

"Nicely got up. Formations of letters in the majority of cases are what they ought to be."—Rao Bahadur G.S. Desai, Asst. Edl. Inspector, Kathiawar.

"I like the general get-up and the formation of letters."—The Hon'ble Justice K. T. Telang, M.A., LL.B.

"The shape of the letters is good.—Nicely printed."—Rao Bahadur Shanker P. Pandit, M.A., Oriental Translator to Government.

"Superior to those now in use in the Vernacular schools."—Jagjivandass Khusaldass, late First Class Magistrate and Sessions Judge, Surat.

"I should be delighted to hear of the introduction of such a useful book in schools throughout Gujarashtra."—Kaikhusru Edalji Modi, B.A. (of Surat).

"Superior to the copy-books now extant. Should be introduced in all the schools."—Bahmanji E. Modi, M.A., Chairman, School Committee, Broach.

"Excellently got up. Neatness unsurpassable and shape of the letters very accurate. Best model for boys and girls."—Kalabhai Lallubhai, Chairman, School Board, Surat.

"Well adapted for the requirements of our school-boys. The formation of letters is very excellent."—Javerilal U. Yajnik.

"Excellent specimens of Gujarati writing."—V. A. Modak B.A., Principal, Elphinstone High School. [pal, Gujarat College.

"Really valuable and useful."—Jamshedji A. Dalal, M.A., LL.B., Princi-

"Superior to the Departmental copy-books at present in use in Surat. Your double letters are quite a success."—A. S. Jervis, Principal, Mission High School, Surat. [W. Beatty, B.A., I. P. Mission, Surat.

"Daskat Shikshak ought to be introduced into all Vernacular Schools."—

"Excellent in design and of very great use."—Edalji D. Talati, B.A. Vice-Principal, Elphinstone High School.

"Admirable."—D. N. Wadia, M.A., Principal, Sir J. J. P. B. Institution.

"Every school manager may advantageously give a fair trial to this valuable scheme."—Professor Manilal N. Dvivedi, B.A., Bhawnagar College.

"Surpass anything we have yet in the language. Creditable in the highest degree."—Navalram Luxmiram, Principal, Training College, Rajkot.

...onsider Daskat Shikshak simply excellent and decidedly superior ...ther copy-books. I wonder how it pays you to sell it so cheap."—...sel, B.A., Head-Master, Surat High School.

"Remarkably well got up. Vastly superior to copy-books ... Sure to effect a marked improvement."—Ibrahim M. Sayani, B... Master, Nadiad High school.

"Really serviceable. General get-up and execution very ... careful."—Hormusji Jehangir, Proprietary School, Bombay.

"Suited to the requirements of Gujarati Standards."—Manekji B. ... Fort High School, Bombay.

"Well graduated and carefully arranged; vast improvement on a... thing we have seen before. The style and arrangement are worthy of co... mendation, and the execution is highly creditable."—B. C. ... N. K. Nanji, Chandanwadi High School, Bombay.

"A great improvement on the old ones. Arrangement admirable." Framji D. Master, B.A., Bombay High School. [Mansukhram Suryar...

"Well got up. Well suited and useful, and deserve great support."

"Supply a long-felt desideratum. Prices are reasonable."—Ranchhod bhai Udayram, Naib Dewan, Cutch.

"Should be introduced in schools; supply the want of a good guide in handwriting perfectly well."—Rao Bahadur Bholanath Sarabhai. [B.A., LL.B.

"Supplies a long-felt want. A good original."—Nagindas T. Marphatia.

"Very neat and well suited for schools. The letters are well shaped."—Lalshanker Umiashankar Travadi, Subordinate Judge, Veeramgam.

"Nicely got up. Systematic and correct formations of letters. Beautiful arrangement."—Mansukhlal M. Munshi, B.A., LL.B., Solicitor, High Court.

"Sure to supply a long felt want. Executed with remarkable neatness."—Gokaldas K. Parekh, B.A., LL.B., late Dy. Edl. Inspector, Bombay.

"Nicely designed. The regularity of gradation and the arrangement of letters with regard to their simplicity and similarity are very skilful. Far superior to those in use at present."—S. S. Nadkarni, B.A., late Dy. Edl. Inspector, Marathi Schools, Bombay.

"Excellent copy-books. The skilful designs and the admirable execution reflect great credit. The price is very low."—C. H. Pandya, B.A., late Dy. Edl. Inspector, Gujarati Schools, Bombay.

"Their systematic arrangement leads the child to habits of regularity and accuracy."—V. S. Desai, B.A., Deputy Educational Inspector, Gujarati Schools, Bombay.

"Superior to any I have seen. Excellently got up and immensely useful."—G. B. Leghate, B.A., Deputy Educational Inspector, Marathi Schools, Bombay. [Inspector, Broach.

"Superior to the existing copy-books or slips."—G. G. Shastry, Dy. Edl.

"Very useful. Excels all the specimens hitherto published."—M. R. Javeri, Dy. Edl. Inspector, Surat. [Ahmedabad.

"A good guide to school-boys."—M. B. Vakil Dy. Edl. Inspector,

"Superior to those in use in Gujarat."—M. R. Desai, Dy. Edl. Inspector, Panch Mahals.

"Admirable design for the safe guidance of children."—K. ... B.A., Educational Inspector, Bhooj.